

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Thủy tiên tháng Một lớp 7 trang 78 Tập 2 bộ sách Kết nối tri thức chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Thủy tiên tháng Một trang 78 (Kết nối tri thức)

*** Trước khi đọc:**

Câu 1 (trang 78 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2):

- Thời tiết luôn thay đổi bất thường với các hiện tượng như băng giá, mưa đá, hạn hán, ngập mặn, tiềm ẩn những mối nguy cơ gây nên nhiều thiệt hại khó lường về tài sản và con người.

Câu 2 (SGK trang 78 Ngữ văn lớp 7 Tập 2):

Hơn một nửa các loài thực vật và một phần ba các loài động vật phổ biến có thể gặp mối đe dọa nghiêm trọng vào thế kỷ này do biến đổi khí hậu, theo một nghiên cứu của trường Đại học vùng Đông Anglia (UEA) cho hay.

Nghiên cứu đã được xuất bản hôm 12/5 trên tạp chí Biến đổi khí hậu tự nhiên (Nature Climate Change) đã nghiên cứu 50.000 loài sinh vật phổ biến và phân bố rộng rãi trên toàn cầu và nhận thấy một nửa các thực vật và một phần ba các động vật sẽ mất phân nửa môi trường sống của chúng vào năm 2080 nếu không có biện pháp gì để giảm tình trạng nóng lên toàn cầu và làm chậm lại tình trạng này.

Điều đó có nghĩa rằng các khu vực địa lý của các loài thực vật và động vật phổ biến sẽ thu hẹp trên quy mô toàn cầu và đa dạng sinh học sẽ suy giảm trên toàn thế giới.

Các thực vật, bò sát và đặc biệt là động vật lưỡng cư được dự đoán là có nguy cơ bị ảnh hưởng lớn nhất. Vùng phụ Sahara Châu Phi, vùng Trung Mỹ, Amazon và Australia là các khu vực sẽ mất gần

hết các loài động thực vật. Và một sự suy giảm lớn về số loài thực vật được dự báo cho các khu vực Bắc Phi, Trung Á và Tây Nam châu Âu.

*** Đọc văn bản**

Gợi ý trả lời câu hỏi trong bài đọc:

1. Theo dõi: Những cách gọi tên khác nhau đối với hiện tượng biến đổi khí hậu trên Trái Đất.

- Sự nóng lên của Trái Đất

- Sự bất thường của Trái Đất

2. Chú ý: Hiện tượng được nhắc ở đây chứa đựng lời giải thích về nhan đề của văn bản.

- Những bông hoa thủy tiên ở Bet-the-xđa, bang Ma-ri-lan vốn thường nở vào tháng Ba thì năm nay lại được nở từ đầu tháng Một là sự bất thường.

3. Theo dõi: Giải thích của tác giả về sự xuất hiện đồng thời hai thái cực của thời tiết.

- Nhiệt độ trung bình tăng và Trái Đất nóng lên dẫn tới đất chạc hơi nhiều hơn

→ Vì thế:

+ Những khu vực có khí hậu khô tự nhiên sẽ càng khô hơn

+ Tốc độ bay hơi của nước tăng, đưa nhiều hơi nước hơn vào không khí nên những khu vực gần diện tích mặt nước rộng, nơi thường có lượng mưa cao sẽ có xu hướng ẩm ướt hơn

4. Suy luận: Tại sao có thể cho rằng người ta đã nhầm lẫn khi dùng thuật ngữ “sự nóng lên của Trái Đất”?

- Đây là một sự nhầm lẫn vì:

+ Nó gọi lên một sự đồng nhất, từ từ xảy ra, chủ yếu muốn nhắc đến nhiệt độ, hiện tượng này là bình thường, không gây ra vấn đề gì

+ Thực tế, khí hậu Trái Đất diễn ra khác hẳn, không giống nhau trên các vùng địa lí, nhanh hơn so với tốc độ biến đổi khí hậu tự nhiên trước kia, nhanh hơn khoảng thời gian để hệ sinh thái và xã hội điều chỉnh

+ Nó ảnh hưởng tiêu cực hơn là tích cực tới đời sống con người

5. Theo dõi: Cách trình bày đoạn trích dẫn dài lấy từ một nguồn tài liệu tham khảo có liên quan tới vấn đề đang bàn.

- Cách trình bày đoạn trích dẫn dài lấy từ một nguồn tài liệu tham khảo có liên quan tới vấn đề đang bàn:

+ Trang CNN.com (ngày 07/8/2007) giới thiệu một báo cáo do WMO của Liên hợp quốc công cha

6. Liên hệ: Hiện tượng thời tiết cực đoan đang diễn ra thế nào trong thời điểm hiện nay?

- Xu hướng hiện tượng thời tiết cực đoan ngày càng cực đoan tiếp tục đến tận mùa hè 2008

+ Những cơn mưa lớn chưa từng thấy ở bang Iowa khiến sông Cedar tràn bờ và trung tâm thành phố Cedar Rapids bị lụt

+ Mực nước sông cao hơn mặt nước biển đến 9,1 m

*** Sau khi đọc**

Nội dung chính:

Bài văn nói về sự bất thường của Trái Đất: sự nóng lên toàn cầu của Trái Đất và những hệ lụy của nó.

Gợi ý trả lời câu hỏi sau khi đọc:

Câu 1 (trang 82 Ngữ văn lớp 7 Tập 2 SGK):

- Chọn trong văn bản một cụm từ có thể khái quát được nội dung chính của vấn đề mà tác giả muốn trao đổi:

+ Sự bất thường của Trái Đất

Câu 2 (trang 82 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2):

- Nhan đề của văn bản đã gợi cho em những ấn tượng, suy nghĩ:

+ Em thấy kì lạ và ấn tượng với nhan đề “Thủy tiên tháng Một” vì khi đọc nhan đề em nghĩ rằng bài viết sẽ nói về hoa Thủy Tiên nhưng không phải như thế.

Câu 3 (trang 82 sgk Ngữ văn lớp 7 Tập 2):

- “Sự bất thường của Trái Đất” đã được tác giả làm sáng tỏ qua những bằng chứng:

+ Nhiệt độ trung bình Trái Đất tăng sẽ dẫn đến hiện tượng thời tiết bất thường: nóng, hạn hán, bão, lũ lớn hơn

+ Những bông hoa thủy tiên ở Bet-the-xđa, bang Ma-ri-lan vốn thường nở vào tháng Ba thì năm nay lại được nở từ đầu tháng Một là sự bất thường.

- Dựa vào trải nghiệm riêng của em, hãy bổ sung bằng chứng cho vấn đề này:

+ Sự gia tăng tần suất và cường độ của các đợt nắng nóng khắc nghiệt

+ Lượng mưa lớn

+ Hạn hán xảy ra nhiều hơn

Câu 4 (trang 82 Ngữ văn lớp 7 SGK Tập 2):

- Theo em, trong văn bản, đoạn văn thể hiện rõ mối quan hệ nhân quả giữa các sự kiện thuộc loại “sự biến đổi cực đoan của thời tiết”:

+ Đoạn văn thứ 2: Từ “Sự bất thường của Trái Đất đến “trong sân nhà tôi”

- Em xác định như vậy vì:

+ Đoạn văn có nêu nguyên nhân: nhiệt độ trung bình toàn Trái Đất tăng lên

+ Kết quả: Các hiện tượng thời tiết bất thường: bão, lũ, mưa, cháy rừng, ... dữ dội hơn

Câu 5 (trang 82 Ngữ văn SGK lớp 7 Tập 2):

- Dấu hiệu chứng tỏ khi viết văn bản này, tác giả đã sử dụng nhiều tài liệu tham khảo cần thiết.

+ Trang CNN.com giới thiệu một báo cáo do WMO công cha

+ Tập phim Thoai-lai Dôn

....

Câu 6 (trang 82 SGK Ngữ văn 7 Tập 2):

- Tác giả đã đưa vào văn bản rất nhiều số liệu:

+ 23 000 ngôi nhà xây bằng gạch đất

+ ít nhất 62 người thiệt mạng

+ đợt sóng cao đến 4,6 m

+ 68 hòn đảo của Man-đi-vơ

+ nhiệt độ xuống -22 độ C

+ tuyết rơi dày 25cm

....

- Việc dẫn số liệu như vậy có ý nghĩa: chứng minh hậu quả nặng nề của hiện tượng Trái Đất nóng lên

Câu 7 (trang 82 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2):

- Em cảm thấy lo lắng trước những hệ lụy mà sự nóng lên bất thường của Trái Đất mang lại

- Em thấy yêu và trân trọng Trái Đất nhiều hơn, sẽ tự nhủ luôn giữ gìn và góp phần nhỏ bảo vệ ngôi nhà chung Trái Đất

*** Viết kết nối với đọc**

Hãy viết đoạn văn (khoảng 5 - 7 câu) trình bày hiểu biết và suy nghĩ của em về tác động của biến đổi khí hậu ở vùng miền em đang sống.

Đoạn văn tham khảo:

Hiện nay, sự biến đổi khí hậu toàn cầu đang diễn ra ngày càng nghiêm trọng. Biểu hiện rõ nhất là sự nóng lên của trái đất, là băng tan, nước biển dâng cao, bão lũ, sóng thần, động đất, hạn hán và giá rét kéo dài. Nguyên nhân dẫn tới việc biến đổi khí hậu là do có sự thay đổi của môi trường thiên nhiên. Tuy nhiên nguyên nhân có tác động lớn nhất chính là do con người. Ở nơi em sống là Hà Nội, nơi có mật độ dân số gia tăng nhanh chóng, nhu cầu nhà ở, lương thực tăng cao, các nhà máy xí nghiệp. Sự mất cân bằng trong hệ sinh thái đã dẫn đến những thay đổi trong khí hậu trên toàn cầu. Từ vài năm trở lại đây nhân loại phải đứng trước những đe dọa của thiên nhiên: tình trạng hạn hán kéo dài ảnh hưởng tới vấn đề cây trồng vật nuôi, lũ lụt, thiên tai, ảnh hưởng đến môi trường sinh thái, thiếu nước sinh hoạt hoặc ô nhiễm nguồn nước kinh tế, ảnh hưởng nghiêm trọng

đến đời sống của nông dân. Vậy nên chúng ta cần chủ động nâng cao ý thức bảo vệ môi trường như trồng nhiều cây xanh, tuyên truyền mọi người có ý thức bảo vệ môi trường, ...